

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 " 50 "
Negyedévre . . . 1 " 25 "
Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Égész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözszéjében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Ó-Posta-utca) Lye.-nyomda, hol mindenkor a eljárásokról árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Ó-posta-utca Lye.-nyomda) küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ó-Posta-utca, Lyceumi nyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A függetlenségi párt politikai missiója Kossuthoz!

Érdekes politikai jelenség. A függetlenségi és 48-as párt hivatalos misszionáriusokat küld Kossuth Lajoshoz, hogy az ország politikai helyzetére nézve irányelveket adjon a pártnak.

Akár milyen szempontból tekintjük ezt a józan magyar politikust, minden szempontból kritikára hív fel e szokatlan eljárás.

Mert vagy komoly actió céljából fordulnak Kossuthoz, vagy csak komédiát üznek azok, kik rendszerint komoly politikai munkát végezni nem szoktak.

Akár mely actiót akarnak indítani Kossuth nevében és Kossuth elveinek zászlója alatt, akkor csak kettő lehet eljárásuk következménye. És pedig vagy sikerül nekik komoly mozgalmat indítani, az országban a kedélyeket felzaklatni és egyszóval a pártok között a véderő-törvény vitája dacára fenforgó tisztességes viszonyt teljesen kiélesíteni és a politikai ellenfeleket két ellenséges táborra agyon politizálni, vagy ez nem sikerül és actiójuk eredménytelen marad.

Első esetben rettentő felelősséget vonnak magakra, mert mindenki beláthatja, hogy a mai idők a belviszályok élesítésére, a közjogi mozgalmak szítására a lehető legkedvezőtlenebbek. Ugy a külügyi, vagy nemzetközi helyzet bizonytalan volta, valamint a belügyek terén égető orvoslást sürgető ügyek halmaza szinte átok következményeivel fenyegeti azt, ki ilyen viszonyok között a nemzet beléletébe a közjogi mozgalmak tüzesóvját dobni elég vakmerőséggel bírna.

A magyar nemzet megkoronázott királyával békében, egyetértésben él, akar élni és fog élni, és e nemzet törvényes dynastiájához és főleg a Mátyás király igazságával, de az övénel igazabb alkotmányossággal uralkodó királyához soha meg nem tántorítható hűséggel viselkedik.

Kossuth pedig halálos ellensége az uralkodó dynastiának.

Ne gondolják a Polónyi-féle politikuskok, — a kikre már a „Borsszem Jankó“ is csak kegyelemből ír gúnyverseket — hogy Kossuth elvei szerinti komoly actiójuk esetében a magyar nemzetnek nehéz volna a választása!

Igaz, hogy Kossuth Lajos a múltból merítve mythosai erő felett rendelkezik, de ezen mythosai alak csak addig az, a meddig a multak szent emlékeivel táplálkozik. Mihelyt a realis élet porondjára lépve habár csak távolból is —

belekeveredik a mindennapi élet küzdelmeibe, akkor megszűnt a multnak Kossuthja lenni és a jelennek olyan politikai agitátorává lesz, ki távol a nemzeti élet soha nem tapasztalt fejlettségétől, lelkiismeretlen, vagy alaptalan és minden körülmények között elfogult, egyszóval, mert pártinformatiókból kiindulva, tud igen szép sentimentalis hangú leveleket írni tud politikai belviszályokat szítani, közjogi, a nemzet és a dynastia közötti küzdelmekre igazolni, de nem akar — hazájába visszatérve közvetlen tettei alapján — felelősséget magára vállalni.

A függetlenségi pártnak a politikai szemfényvesztéssel egyszer fel kell hagynia. Vagy dynastiához ez a párt és akkor hivatalosan semmi közének sem szabad lennie Kossuth Lajosnak, mert ő kimondott ellensége a Habsburg-dynastiának; vagy pedig igaz az, a mi a 40 függetlenségi képviselő által aláírt felhatalmazásban foglaltatik, hogy a párt megbízottjait Kossuth Lajoshoz politikai missiókba küldötté, de akkor mondják ki ennek értelmét magyarán, jelenték ki választóiknak is, hogy Kossuth Lajos dynastia ellenes függetlenséget vallanak és mondják ki választóiknak is, hogy nem akarnak a Habsburg dynastiával közjogi viszonyba lenni. Mert Kossuth Lajos politikájával agitálni, azonban meg nem mondani azt, hogy Kossuth Lajos politikája Magyarországon mit jelenthet, az a választókkal szemben elkövetett politikai tisztességtelenség.

A függetlenségi választók legnagyobb része ezt nem tudja, a Kossuth Lajos és a függetlenségi párt közötti — legalább a mint ez a párt eddig viselkedett — ezen óriási különbséget nem érti. A választók ezen része azt hiszi, hogy Kossuth Lajos is csak a közös ügyek nélküli függetlenségre törekszik, — ezse ágában sincs, — mert politikai egyszerűségében avval nem is foglalkozhatik, hogy Kossuth Lajos antidynasticus függetlenség után álmodozik.

Ezen módon a függetlenségnek egyszerű hangoztatásával és Kossuth Lajos nevére való farisensi hivatkozással lóvá teszik a választókat, antidynasticus politikába akarják belesodorni esalfán azon választókat, kik törhetetlen hűséggel viseltetnek a trón és a dynastia iránt.

Mindezek folytán világos, hogy a Kossuth Lajos nevében üzött politikai agitatio először antidynasticus, másodsor bel- és külügyeinkre nézve életveszélyes. Mint antidynasticus politikailag

tisztességtelen is, mert a választók loyális érzületei kijátszásával jár; és mint állami életünk életveszélye a lehető legnagyobb lelkiismeretlenség is, mert a nemzet és a dynastia között eddig soha nem létezett őszinte egyetértés megbolygatására törekszik.

Kíváncsiak vagyunk, mit mond ezen actiohoz a nemcsak dynastia híj, de ezenkívül a közjogi alapon álló Pesti Napló és annak híres politikuskok, még híresebb jogászokból álló pártja, a mely véd- és dacsövettségbeu áll a fenti jellegű actiora lépett függetlenségi párttal?

Ezen conclusióra kell jönni minden logikus főnek, ha a függetlenségi pártnak nagy hangon hirdetett politikai missioja Kossuth Lajoshoz komoly dolog.

Ha ellenben nem az, hanem csak olyan politikai fogás, a melylyel a választókat félrevezetni akarják — olyan in pelle leonis-féle látszat-viszketegség, akkor ez egyrészt Kossuthnak a multhoz fűzött érdemeivel való bünsz játék, másrészt pedig a függetlenségi párti választók politikai érettségének olyan mértékre való leszállítás, a melyhez valóban nem lehet nekik gratulálni. Politicus.

Megyei tanügy.

Halász István kir. tanfelügyelő a megyei közigazgatási bizottság folyó hó 9-én tartott ülése elé terjesztett félévi jelentéséből a következőket emelhetjük ki. A kir. s. tanfelügyelő az elmúlt tanév folyamán 61 községben, 4 puszán és 3 telepen meglátogatott összesen 89 iskolát 106 tanteremben. A meglátogatott iskolák közül mint legjobbat kiemeli a pécs- és szabolesbányait, azután a hársági, egerághi, monostori, vörösmarthi, németmároki, maissi, vókányi, baáni, árpádi, sepei, főherceglaki iskolák. Nem kedvezően nyilatkozik különösen a gör. kel. iskolákról, kivévén a rácz-töttösit.

A magyarnyelvi oktatás eredményével általánosságban nincs megelégedve; mert, mint mondja, a legtöbb helyen egy csomó szókészletnél alig visznek ki többet a gyermekek az éltbe a magyar nyelvből és e csekély eredményt inkább a tévesztett módszereknek, mint a tanítók akarathányának tudja be. Sokkal többre becsüli a nyelvi eredménynél azon hazafiz szellemet, mely az iskolákban uralkodik s mely a tanítók oktatását átlengi. Különböben a nyelvnek mikénti tanítása ügyében ismételve intézkedett. De kiemeli különösen a bányatelepi, szabolesbányai, darázi, monostori, baáni, maissi, árpádi,

bodollyai és villányi [magán] iskolák magyarnyelvi eredményét.

Kedvezőt jelent az építkezésekre nézve. Új iskolát, tantermet, esetleg tanítói lakást építenek: Monostoron, Vörösmarthon (rk.) és Darázson. Atalakitott, vagy újra épített az iskolaterem: Keöben, Bezedeken (rk.), Szent-Mártonban, Maisson (rk.) és Bolmányban (ág. hitv.) Az építés iránti előkészületek folyamatban vannak: Kácsfaluban, Lzsépen, Nyomján és Olaszon. A II. tanterem berendeztetett és a tanítói állomás szerveztetett: Szent-Istvánban; ez utóbbi áll Baranyavárra nézve is.

Maisson, Beremenden, Szent-Istvánban és Kácsfaluban intézkedett, hogy a háznál tanuló növendékek a törvény 7. §-a értelmében vizsgát tegyenek.

A tanfelügyelőségi iktatóba a lefolyt év alatt beérkezett 940 ügydarab; ebből elintéztést nyert 852 drb. elintézés alatt van 108 drb. A hivatal részéről elküldött levelek száma (6 hónap alatt) 1108. Csinos kis szám két emberre! Három szovegy nyugdíjat nyert elintéztést, Mussong Mátyás jágonoki tanító pedig nyugdíjaztatott. A löcsi, dunaszekesői, baranyavári, ráczmeckei és szabolcsi r. k. iskoláknak a törvény 15. §-a értelmében való megintése iránt — a lefolyt félév alatt — szintén történt felterjesztés.

A községi iskoláknál két tanítói választás volt: az egyik Németbolyban, hol Pecz Luiza és Deveserben, hol Rittlinger I. lón megválasztva.

Előterjesztést tett továbbá a bolmányi közs. iskolai alap jövedelmének és számadásának a helyszinén leendő mielőbbi megvizsgálására nézve, mely előterjesztés elfogadtatván, a számvevőség a község terhére kiküldetett.

Jelenti továbbá, miként az alapítványi urolalom mindazon javadalmaknak kiszolgáltatását megtagadta, melyekkel eddig a szederkényi, romonyai és kémendi iskolák fenntartásához és tanítói fizetésekhez járult; mely körülményből folyólag intézkedés tételvet, hogy e hiány a költségvetésekben fedezetet nyerjen.

Végül bemutatja a németbolyi tanítói választásról felvett jegyzőkönyvet és kéri a választás megerősítését, mi meg is történt.

Legvégül még megjegyezzük, miként a tapasztalt hiányoknak mielőbbi pótlása ügyében az intézkedés, amennyiben a helyszini intézkedés kellő eredményre nem vezetett volna, mielőbb és a kellő erélyvel meg fog tételni.

— **A delegatiók.** A midőn a delegatiók egybegyűltek, monarchiának valamennyi politikai körében tikkasztó atmoszphaera uralkodott és nyomasztó hangulat töltö el a kebleket. A cár elmondta famozus fölköszöntőjét a montenegrói fejedelemlre és Szerbiában a hazatért Mihály, a „panslavismus patriárhája” egy győzelmes fél teljes dicsőségétől övedzve foglalja el a kedélyeket székét; s ekkor oly érzés fogta el a udályeket nálunk, mintha a Keleten Oroszország túlszárnyalt volna minket, s monarchiánk tekintélye és befolyása amott érzékeny esorbát szenvedett volna. Csak Kálnoky gróf őrz meg rendíthetlen nyugalmát, s a midőn a delegatiók albizottságaiban az ezen állapotokra vonatkozó kérdések megtételtek s azokra Kálnoky gróf a választás megadá, a

sceptikus politikuskok kedélye egyszerre megnyugodott és valamennyien a ministert dicsérték, a ki oly méltóan s előkelő modorban képviselő külügyi politikájának jellegét, az „erős fél nyugalmát”, s a ki, a midőn megövtá a békét, megkímélt minket a háboru borzalmaiktól.

E benyomás uralta teljesen s föltétlenül az osztrák delegatiót, mely nem csupán megszavazta a külügyi hivatal költségvetését, de a bizottsági előadó által készített jelentésben kifejezésre juttatott azon föltétlen bizalomhoz, a melylyel bizottság valamennyi tagja Kálnoky gróf külügyi politikájára iránt viseltetik, egyhangulag hozzájárult. S hogy a magyar delegáció kebelében ez idő szerint még sem folyt a vita oly nyugalmasan, sőt a szónokok egy egész sora, a midőn a külügyi helyzetről nyilatkozott és egyuttal Kálnoky gróf diplomatiái képességének celjait helyeselte, csupán az eszközre nézve nyilvánítt aggályt, azon ne esodálkozzék senki, a ki a magyar politikai férfiaknak vérmérsékletét ismeri. Ezek a férfiak nem egyszerű „igen”-szavazók, minden egyesnek meg van a maga külön véleménye és ha szavazáskor a notorikus többségnek alá is veti magát, attól el nem áll, hogy legalább el ne mondja azt, a mi a szívét nyomja.

Kálnoky gróf, ki külföldben is névszerint magyar, ismeri embereit, s egy csöppet sem szeppen meg annak láttára, hogy Apounyi és Andrassy Tivadar grókok rohamot intéztek ellene, „schneidig”-abb eljárást sürgetve, az öntudatos föllépés hatbatósb alkalmazását követelve; jól tudta a miniszter, hogy a vita végre is az iránta teljes bizalmat szavazó bizottsági jelentés ratifikálásával fog véget érni. S tényleg csöppet sem árt, hogy azok, a kiket illet, a tárgyalások meletéből azt a tanulságot vonhassák, hogy Kálnoky gróf nyugalma tényleg az erő és az erély föltötte jelentékeny mennyiségét leplezi s ha a miniszter elérkezettnek látandja az időt erélyesebb intézkedésekre, a népképviselők teljes helyeslésére s támogatására számot tarthat. Szemben bizonyos állapotokkal, a miniszternek sokszor egyetmást el kell hallgatni s azért üdvös, ha azok a kik hivatalos tekintetek által körülölvá nincsenek, e gondolatokat kifejezésre juttatják.

Bizton mondható tehát, hogy a magyar delegatióknak a külügyi helyzetről folyt vitája is valamennyi fél teljes megalégadését nyerte meg.

— **Apa, anya, gyermek.** Vassiljevics volt szerb miniszternek és államtanácsosnak újra dolga van. Tudvalevőleg Vassiljevics volt az a bizalmi férfiú, kit annak idején a regensek Jaltába, Natália volt királynéhez menesztettek, azon célból, hogy a vállalkozó szellemű hölgyet rábeszélje arra, hogy elvált férjének lemondása után ne térjen vissza Szerbiába,

Ma ismét hasonló kérdések merültek föl, csak hogy most az ügyek még bonyolultabbak. Milán, a trónról lemondott férfiú Konstantinápolyból azt sürgeti, hogy a regensek a neki adott ígéretekot igenis váltsák be s adják át neki az ő fiát, az immár királyá koronázott gyermeket, hogy vele együtt a párisi kiállítását megtekinthesse. Natália ellenben egész erejéből tiltakozik e kívánság ellen s határozottan ellenzi, hogy a „gyermek” király az apának szolgáltatásék ki s megengedéssék, hogy vele Párisba utazzék s azt követeli, hogy a regensek váltsák be a neki (Natáliának) adott ígéretekot, melynek értelmében majd „később” meg leszen neki engedve, hogy néhány hetet szeretett gyermeke közelében töltheszen.

Ezt a vitás, összekuszált s bonyolult ügyet kell tehát Vassiljevics urnak rendbe hozni, még pedig oly módon, hogy se az apa, se az anya

ne kapják a gyermeket, hanem hogy az kizárólag továbbra is a regensek védszárnya alatt maradjon. Remélik, s arra az illető körök számításai is, hogy mindkét vitaközös szülői fél lemond kívánságáról, ha tudja, hogy sem egyiket, sem másikat nem teljesítik.

Megeyi közgyűlés.

A hétfői megeyi közgyűlésnek legfontosabb tárgya a megeyi szervezet módosításáról szóló állandó választmányi jelentés volt. A jelentés javaslatba hozta a következő új állások szervezését: 4 járási állatorvosi állás egyenkint 300 frt évi fizetés, 200 frt lakbér és 100 forint utazási átalánvnyval, továbbá javasolja, hogy a hegyháti járásból a mágoosi, szásvári, ráközári, vaszari és bikali körgyvezőségek kiharítottván, ezen 21—22000 lakossal bíró területből Mágoos székhelylyel új járás (a 8 ik) a lakittassék, mely új járás létesítéséhez szükséges 1 főszolgabíró, 1 szolgabíró, 1 járásorvosi, 1 járási irnoki állás rendszersítés és 2 hajdú. — Fizetés-javitásul felemeltetik az I. és II. aljegyző fizetése 200—200 frttal, az árvaszéki ülnököké 100 frttal, a segédkönyvivőé 200 frttal, 3 árvaszéki díjok fizetése 60—60 frttal; a járási szolgabírák évi fizetése 100—100 forinttal, irodafatalnya pedig 50—50 frttal; ezenkívül indítványoztatott némely dologi kiadások csekély emelése, melyekkel együtt az addiginél 8990 frttal több évi kiadás lenna, mely összeg akként fedeztetnék, hogy az egész árvaszéki személvzet fizetése a gyámirtási tartalékalap terhére utaltatnák összesen 17,350 frt 85 krral, mely összegből eddig is már 8070 frt 85 krt ezen alap viselt.

A jelentéshez hozzá szöltt S i m o n f f a y János országgyűlési képviselő és kijelentve hogy annak többi részeihez hozzájárul, a hegyháti járás kettéválasztásának elajtésát kérte. Ily értelemben szöltt B e n k ő Gyula is. S z i l y László fölszólalására azonban, ki a kettéválasztást szükségesnek nyilváníta mely mellett nyilatkozott még M a r g i t a Péter és Bihar Benő, a közgyűlés nagy többsége az állandó választmány jelentését egész terjedelmében elfogadta.

Igen nevezetes enuntiatiót tartalmaz a főispáni megvívó beszéd, mely szomoruan konstaltván az egész megeyében elharapálzott phylloxera vést, fölemlíti a most folyó (baáni) vizsgálatot, sajnos tényként adván köztudomásra azon körülményt, hogy e vizsgálatnál egyes illetékesek, a helyett hogy az igazságot előmozdították volna, azt elleplezni törekedtek. A főispán az ily állapotokat tűrhetetleneknek nyilvánítván, fölkérte a megeye közönségét, hogy a mennyiben jövvőre ily vissza léések földerítése válnék szükségessé, nehogy az ellenörző hatóságok meddő munkát végezzenek azoknak segédkezet nyujtani sziveskedjenek. Egyuttal bejelenté, hogy S z i n k o v i c h Károly és R ó n a k y Kálmán urakat közigazgatási gyakornokká nevezte ki, örmét fejveze ki, hogy ma holnap az engedélyezett joggyakornokok száma teljesen be lesz töltve, mi biztosítja a jövvőre is öntudatos tisztikar nyerhetését, mit a főispán fő fontosságú körülménynek tart, mert mint mondta, bármily közigazgatási rendszer legyen is, a legteljesebb garantált a hivatalnokokra vonatkozólag csak azok kiképzése és jelleme nyujthatja, mely kijelentés általános helyesléssel fogadtatott.

Dr. G ö b e l Andor belleyi uradalmi és körorvos tb. járásorvossá neveztetett ki, báró Fejérvári Imre pedig tiszteletbeli aljegyzővé.

Egy kis vitát idézett elő az új belügyminiszter T e l e k y Géza gr. leirata a megeyéhez, tudatván abban hivatala átvételét, jelezve a közigazgatás javítására célzó terveit és kérve a törvényhatóság támogatását. A leiratra egyszerű üdvözölő felirat indítványoztatott. Simonffy János hangsúlyozni akarná a föliratban a megeye ragaszkodását az önkormányzathoz. A főispán és Szily László fölszólalására azonban, kik e föliratot időszerűtlennek mondták e nagy kérdés megpendendítésére, annál is inkább, mert bisz a miniszter nem adott leiratában programot, az üdvözölő felirat elhatároztatott.

A községi és körgyvezők nyugdíjszabályozásának módosítására egy szűkebb bizottság küldetett ki.

Az ülés többi tárgyai jelentéktelen mivelvük miatt bátran mellőzhetők.

HIREK.

Dr Dulánszky Nándor megyés püspök báró Hornig Károly vesprémi püspökkel szombaton reggel Esztergomba érkezett a primási látogatására, a ki nagyon szívólyosan fogadta vendégeit és személynél kalauzálta őket a restaurált székesegyházban. Délben a primási palotában diszebb volt, melyre többek között Szűcs Antal praetulus, Major István püspök és Dankó kanonok is meg voltak hívva. Dulánszky Nándor püspök az újonnan restaurált pécsi székesegyház felszentelt ünnepére, Hornig báró pedig kies sümeget nyaralójába hivta meg a herceg-primást. Megyés püspökünk Esztergomból Karlsbadba utazott, Hornig báró pedig még ott maradt a primásnál.

Baross Gábor közlekedésügyi miniszter múlt heti itt időzéséről örömmel jegyezzük föl azon értesülésünket, hogy a miniszter városunkról és az itt látott ipartelepekről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a főispán előtt, kinek megígérte, hogy őszre huzamosabb időre eljön hozzánk. E birrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a f. hó végén F a s c h o - M o y s belügyminiszteri miniszeri tanácsos látogat meg bennünket, hogy városunk köztintézetait, iskoláit tanulmányozza, szeptemberben pedig K r a n z belügyminiszteri tanácsos az árvtarai vizsgálatára fog hozzánk jönni. Ezek a látogatások bizonyára csak előnyére lesznek városunknak.

Eljegyzés. János Engel Gyula nyegbir-tokos eljegyezte Füst Jakab budapesti gyáros leányát; Lenke k. a. t.

Hymen. M a y e r Károly kölesönsegélyző egyleti tisztviselő csütörtökön vezette oltárhoz H e r z e n b e r g e r Aranka k. a. t. — T o t h János kaposvári vasuti mérnök jegyet váltott T r i p a m m e r Betty k. a. nyal N-Kanizsán. — K o n s t a n c e r László magánzó Szegszárdon nőül vette S c h m i d t Mariskát Tövelen. — F r i e d m a n Mór szegszárdi kereskedő eljegyezte öv. Löbl Ferencz leányát; F a n n y k. a. t. Öcsényben. — N i t s István a szegszárdi amerikai szőlőtelep szaképzett tanára eljegyezte D i c e n t y Flóra k. a. t.

Az egyházmegyéből. A keszú megüresedett parochiára plébános Andrin Gergely kövágó-szőlősi káplán nevezetett ki. — R o m a i s z Ferenc báttaszéki káplán a kis szemianarium spirituálisává nevezetett ki. — Z s u l y a v i c s Ferenc keszú administrator visszahivatott a budai külvárosi plébániára segédkáplán-készül. — Káplánokul küldettek: T a k á c s István Kajdacsról Kövágó-Szölőre, K o z á r y Gyula Cikórol Báttaszékre, A n t a l György ujmisés Kajdacsra, K o p á r y Gyula Himesházáról Cikóra, H e r g e r József ujmisés Himesházára, V a r g a Manó Mohácsról Duna Földvár, S v e t i t s Gábor Mozsgoról Mohácsra, J á k Ede ujmisés Mozsgora, K o v á c s József Tót-Kesziből Gyula-Jovancára, S z ü e s József ujmisés Tót-Keszibe, S c h m e l l e r Alajos Rác-Petréről Olaszra, O b e r h a m m e r Károly ujmisés Pácz-Petréről, E r ő s Károly ujmisés Szajkra.

Az az évi synodalis vizsgálat határidde augusztus 27. és 28. napjaira tüzetett ki.

Primicia. E r ő s Károly uj misés vasárnap reggel tartotta Mohácsos első miséjét.

Áthelyezés. Siebenfreund Béla szegszárdi törvénytéki elnök Trencsénre helyeztetett át.

Öntözök a város utcáit. Az elviselhetetlen hőség, mely városunkban 3 nap óta uralg, arra indította a városi tanácsot, hogy elrendelte az utcák öntözését — mihelyt e célra elegendő viz lesz. Addig — megfuladtunk a hőségben és porban és a ki öntöztetni akar, felöntöztetheti az utcát saját költségén. Most menne végig Baros a budai külvárosi országúton! Aligha nem megáldaná a Mac Adam utakat!

Kinevezés. B o r s i t z k y Imre pécsi bírói bíróság joggyakornok aljegyzővé nevezetett ki.

Tartalékosok figyelmebe. Az ősi gyakorlatokra behívott 52-ik gy. e. tartalékosoknak szeptember 5-ikén reggeli 7 órakor kell a kraj-cáros kaszárnyában jelentkezniök, hol folszerelteknek és mennek Pilis-Csabára. Bevonulni tartoznak az 1880., 82., 84. évfolyambeli tartalékosok közül azok, kik e célból behívott kapnak.

Nagy tűz volt hétón d. u. 5 órakor a kraj-cáros kaszárnyában. A tűz a 10-ik h. ezred utász-szakaszának cseresep istállójában, valószínűleg vötkes gondatlanságból, belül támadt és gyorsan fölhatolt a kívülről zárt padlásra, mely

szénával és szalmával volt telve. A tűz azonnal észrevételén, a lovak az istállóból még idősekorán megmentethettek, ugy szintén a széna és szalma készletből is egy eseköltség a padlásról a tulnyomó nagy rész azonban, bár a tűzoltóság Vasváry főparancsnokkal ólón azonnal megjelent, ugy szintén M a j o r o s s v Imre főjegyző, kinek kértére a katonaság a legnagyobb készséggel segítségére rendeltettek, nemkülömben a Zsolnavgyár tűzoltói is — nem volt megmenthető. Az óriási tűz nézése borzasztó látványt nyújtott: a vesztőlet enyhíté ama körülmény, hogy az istálló külön álló épület volt és hogy szél nem fújt. Viz nem lévén elegendő mennyiségben kéznél, a borzasztó elem teljesen erőt vett az óriási épületen és a padlás beégett, megsemmisítván a csupasz falakon kívül mindent. Az épület a város tulajdonát képező és biztosítva volt. A kár benne 2—3000 frt. Izen tetemes a kincstár kára is szénában és szalmában mi azonban nem volt biztosítva és még nincs is megállapítva.

Uj jenyő. Marjovszky István budapesti kir. ítélő táblai joggyakornok a pécsi törvszék-hez jegyzővé nevezetett ki.

A phylloxera elleni védekezés céljából a rendőrkapitányság a következő hirdetést adta ki: „Tapasztaltatván, hogy még most is, midőn a phylloxera rohamos szaporodása és ijesztő rombolásai Pécs szab. kir. városa szőlőhegyének majd minden állójában fölismerhetők, akadnak oly egyének, kik ha szőlőjükből phylloxerára találának azt be nem jelentik, sőt sokszor a dolgot eltitkolni igyekeznek, miáltal az eredményes védekezés megghisíttatik. Pécs sz. kir. város phylloxera-bizottsága részéről az összes szőlőbirtokosok felhivatnak, miként szőlőiket haladéktalanul a legpontosabban megvizsgálván, az este, ha phylloxerás, vagy csak gyanus helyeket is találának, e körülményt a rendőrkapitányi hivatalban Raeh György rendőrkapitányi fogalmazó, mint a phylloxera-bizottság jegyzőjénél azonnal és annál bizonyosabban jelentésk be, mert ezen felhívás ellen esekévkők a phylloxera-törvény és a phylloxera védekezést szabályozó szabályrendelet értelmében szigorú büntetéssel fognak sújtatni.“ — E hirdetés következtében nyakra-főre történet városunkban a jelentkezők, ugy, hogy elmondhatjuk, hogy Pécsen nincs dűlő, melyből phylloxera nem jelentett volna, mi bizony felette sajnós, de rég sejtett, tudott körülmény. A phylloxera bizottság újabbán 10 új székének-fecskeket szerzett be és így a munkálatok nagyobb mértékben lesznek folytathatók.

Áthelyezés. O e r t z e n Ottó galánthai bírói bíróság segédtelekkönyvezetők a pastvidéki törvénytéki helyeztetett át.

Tanítói Pályázatok Pályázat van hirdetve a s z a k a d á t h i segédtanítói állomásra f. évi augusztus 15-éig. A tannvel német; továbbá: az a p a r i r. k. iskolánál megüresedett osztálytanítói állásra (tannvel német) augusztus 15-ikéig: a k a k a s d i r. k. osztálytanítói állásra (tannvel német, magyar) július 21-ikéig: a s z e b é n y i r. kath. elemi népiskolánál az első osztálytanítói állásra (tannvel német — magyar) augusztus 10-ig; a m ő z s i r. k. kántortanítói állásra f. hó 15-ikéig.

Szalántai körjegyzővé O l a s z i Gábor eddigi segédjegyző választott meg.

Ha a hivatalnokok ügybuzgók. Még nem mult el egészen föléstendeje, hogy M a t e r é n y i János mint újonnan kinevezett járásbíró a mohácsi kir. járásbírószág vezetését átvette: midőn í. évi május hó 20-án S á v e l Kálmán törvénytékielnök Mohácsos megjelenve, egy héten át szakszerű, tüzetes vizsgálat tárgyává tette a bírói szág ügymenetét, ügykezelését és ügyvitelét. Tapasztalatairól és észrevételeiről terjedelmes jegyzőkönyvet vett fel, melynek tartalmát a napokban közölte mihez tartás végett a járásbírószág személyzetével. Ezen jegyzőkönyv tartalma egyuttal ítélet — írja a „Mohács és Vidéke“ jelenlegi járásbíránk félelvé működése fölött — és ezen ítélet a lehető legkedvezőbb. A törvénytéki elnök konstataálja, hogy a mult évi (jun. 14. és következő napjain tartott) vizsgálat alkalmával észlelt rendtelenségek, hiányok, szabálytalanságok a járásbírószág jelenlegi vezetője által megszüntetve lettek; konstataálja, hogy M a t e r é n y i járás-

bíró és G á l o v i t s aljárásbíró nem szorítokoztak csupán hivatali kötelemük teljesítésére s a hivatalos órák megtartására, hanem a hivatalos órákon messze túlterjedőleg kifejtett, elismerést és dícséretet érdemlő ügybuzgalommal mindent elkövetnek, hogy az ügymenet fenakadást ne szenvedjen s ügybuzgalmukkal nemcsak ezen ólót érték el, de sőt a hátralékokból is a csonka személyzet dacára igen sokat feldolgoztak. Ezen elismerést tehát igazolnak a várakozást, a reményt melyet ugy az ügyvédi kar, mint a jogkereső közönség, járásbíránk működéséhez — kinevezetés alkalmából — kötött.“ — Kell-e ennél szebb és nagyobb elismerés valamely hivatalnoknak? Le a kappal az ily hivatalnokok előtt!

Változások a pécsi főgymnasium tanári karában. Dr G e b a u e r I z o r zirci főgymnasium igazgató a f. iskolai évvel megváltik — 5 évi működés után — tisztétől, ugy a tanári pályától is és Zircre megy, hol mint Supka Jeromos apát tikkára fog működni. Helyébe igazgatóul I n c z é d y Dénes nevezetett ki, mely kinevezés, ismerve az új igazgató egvéni és tanári érdemeit, melyeknél fogva Inczedy Dénes a legáltalánosab közkedveltségnek örvend, bizonyára a legszerecsesebb lesz a tanintézet, melytől a szülők, a közoktatás méltán oly sokat várnak és a mely várakozások az új igazgató alatt bizonyára a lehetőségig valószínű fognak. — A volt tanárok közül megválnak még az intézettől S z e i t l Kamil zirci. L e j t é n y i Sándor és G u r n e s e v i t s Lajos világi tanárok; helyökbe jönnek: dr M a t z k e Valér, Z a l a y Mihály, A g h Timót és S z a l a y Gábor szerzetesek.

Halálozás. B r a n d t János mohácsi ügyvéd anyja: öv. Brandt Anna meghalt 87. évében. — P á n t l János magánzó meghalt 6-án 70 ik évében.

Halálozás. P a n t l János meghalt f. évi július hó 6-án életének 70-ik évében.

Baleset. Gr. Széchenyi Sándor, Tolnavm. főispánjának III. éves jogász fia: Lajos, ki jelenleg Keeskenetemen huszárnkéntes, gyakorlat közben oly szerencsétlenül esett le lováról, hogy két oldalbordáját eltörté.

Phylloxera Sıklősen Leselezőnk írja: csak a napokban ijesztett meg a hir, hogy a szőlő legnagyobb ellensége Harsányban találtatott és már is azon szomorú hirt kell adnom, hogy az a sıklői szőlőhegyben is fellépett. Mint tegnap este 6 órakor személyesen volt alkalmunk a helyszínen meggyőződőnk, a phylloxera pusztítólag fellépett az u. n. eszakai dűlő sz. kut körüli részen öv. Borosné szőlőjében, a hol már is 1/4 holdnyi terület csaknem teljesen elpusztult. A városi képv. test. e tárgyban legközelebb ülést fog tartani.

A mohácsi kaszinó alapszabályai a belügyminiszter által a jóváhagyási záradékkal ellátottak.

A mohácsi járás közmunkája összesen 5031 kötfogatú, 320 egyfogatú és 16457 kézi napszám, minek váltásága 24.300 frt 50 kr; mely összegből Mohácsra 5431 frt 50 kr. esik. (Kérjük a t. szolgabírószágokat az idevonatkozó adatokat lapunkkal tudatni, melyek közlése a nagyközönség érdekében felette kívánatos. A szerk.)

„A protestantizmus és következményei“ című műre hirdet előfizetést N a g y János pécs-egyházmegei fiatal áldozár. A mű Steinhauser Anselmnek német eredetije után magyarítva és az egyházmegyei engedélyt megnyerve, a püspöki liceum nyomdában nyomtatik. Terjedelme 10—11 lv. Az előfizetések f. hó 20-ig eszközlendők Rác-Petréről, hol a fordító kápláni minőségben működik. Ara? (— A mű árát nem irhatjuk ki, mert akkor ezen közleményünk bélyegkötelessnek tekintetül az adóhivatalban. Az adóhivatal ezen fölfogása és intézkedése természetesen irányadó lesz reánk nézve a jövőben, mert ha az ily könyvhirdetések és előfizetési felhívások után a 30 kr bélyegilletéket meg akarnók fizetni, Dárius kincse is kevés lenne. Eddig az ily közléseket megtettük szivesen, mert tudtuk, hogy a nagy közönségnek és az irodalomnak tettünk szolgálatot és még a művelődésnek is, mert hirt adván az új munkák megjelenéséről, nemcsak hogy azokat terjesztettük, hanem előmozdítottuk azok olvasását is. A pénzügyminiszternek azonban másként tetszik. Ugy okozodik, hogy aki a könyvet terjeszt, az üzletet csinál, az üzlet pedig haszonnal jár, tehát fizessen az illető. Az okozkosd is magában véve helyes; csak egy hiba van: elfelejté, hogy

A könyv nem eszma, no meg azt is, hogy 100 könyv közül 95 bizonyára olyan, mely ha teljesen elkél is. (amire 1000 eset közül 1-re ha lehet számitani) még akkor sem hoz angyai hasznót, a szellemi munka megfizetéséről pedig szó sem lehet. Vagyis: a könyv hirdetés nem üzleti hirdetés, hanem irodalmi és kulturális ügy és ezt megadhatatlan tisztességesen, észszerűen kormányzott országban nem szabadna. Eddig nem is volt megadható, most azonban meglesz. Hadd fizessenek az újságok, amiért olyan boldogok, hogy ingyenes szolgálatot tesznek a — nemzeti irodalomnak és kulturának. Ha meg van adható a rongyszédő legyen megadható a könyvtör mesterember is. Ha nem tessék, ne írjon könyvet. Csinaljon inkább fogpiszkálót, az kelendőbb portéká, tehát hasznosabb foglalkozás. Ha pedig mégis könyvet ír és azt akarja, hogy a világ tudjon róla, hát nyomattasson két nagy plakátot, akaszsa a nyakába elől és hátul és járja be úgy az országot, hirdetve művét az utcasarkokon. Így majd a közönség közvetlen szemléletből megtudja, hogy mely munkákra hirdetnek előfizetéseket és mi az árak. Ha Kun László idejében meg lehetett tenni, hogy a gazda maga huzta a szekerét, miért ne lehetne ezt is megtenni, mikor itt nem is kell szekeret húzni, csak kutyaorral és kiabálni, mi tudvalegőző jó gyomrot és jó torkot csinál és így a nyomorult scriblereknek még egészségökre is szolgál. Vájjék egészségökre! Egyébiránt, minthogy egy könyv megjelenését az ár meghatározása nélkül jelezni képtelenség, tájékozást megírjuk, hogy ha a régi váltó forint (40 kr) még járna, úgy „A protestantizmus és következményei” című mű ára épen 3 váltó forint volna. — A szerk.)

Felmentés a halászlai tilalmak alól. Az új halászlai törvény tudvalegőző tilalmi időszakokat állapítván meg, ezek tartama alatt a halászlait tiltja; valamint tiltja a bizonyos méreteknél kisebb halak kifogását. Ezen intézkedések kivált az alduai halászokra igen károsak, azon oknál fogva, mert a hazánkkal szomszédos alduai államokban a halászlai rendezve nincsen. Miértis a Duna és Drávamelléki megyékben élő halászok részéről élénk mozgalom indult meg a tilalmak felfüggesztésének kieszközölése iránt. Ezen értelemben a mohácsi halászok is kérvényt nyújtottak be a földmívelési miniszteriumhoz, ki a törvényben gyökerező jogánál fogva nem régen határozott ezen ügyben és ideiglenesen felmentette a Bács-, Baranyai-, Torontái-, Temesi- és Krassó-Szörényvármegyékben lakó halászokat a halászlai tilalom alól. A miniszter rendelete így szól: A Duna és Dráva folyó melletti halászokat a halászlai tilalmak megtartása alól további rendelkezéssel felmentem. Meg kell azonban jegyezni, hogy ezen ideiglenes engedély kizárólag az élő Dunára, illetve Drávára, és az ezzel összefüggő árterületekre szól, ellenben teljesen ki vannak zárva az ármentesített területek, valamint más, az illető folyókba torkoló mellékágak és folyók, ha azoknak mindkét partja magyar területet képez; megjegyzem továbbá, hogy az, ki a jelen rendelkezésben érintett folyamszakaszról származó, a törvény 18. §-ában felsorolt halfajokat, az abban megállapított tilalmi időszakok alatt, valamint ugyanazon halfajokat, a mennyiben a törvény 20. §-ában megállapított méretekkel nem bírnak, szállít vagy elad, tartozik a törvény 28. §-a értelmében származásukat minden esetben, a község előljáróságától kiállított bizonyítvánnyal igazolni.

Az új egyforintosok. Bár eddig új ötvenes bankókat tartották legbiztosabb papirpénzeknek — mert eddig nem jöttek nyomára, hogy ezeket a bankókat is hamisítják. — az állampapírok intézete, melynek Storch udvari tanácsos áll az élén, mégis jónak látta az új egyforintosok készítésénél még nagyobb óvatossággal járni el, mint az ötvenes bankók gyártásánál. Az orthochromatikus fényképezés és a heliografia folytonos haladása ugyanis nagy körültekintést igényel, s manapság úgy állunk, hogy egyik állam sem érezheti magát biztosnak a hamisítók elől. Az új egyforintosoknál a papír, a szín és a rajzok egészen új módszer szerint készültek. Ludvig tanár vezetése alatt az állampapírok intézete az utóbbi években buzdogn folytatta a kísérletezést, és végre sikerült neki olyan rostos papírt előállítani, a melyen egy külön erre a célra készült nyomdafestékekkel csinált rajzok nem fényképezhetők, se a heliografiára nem alkalmazhatók. Ezen kívül a híres Tautehajn kimetszete a

királynak az arcképe a bankóprésekre, a mi szintén biztosítékul szolgál a kaligrafia ellen. A fényképezési utazás ellen a papír és a kiállítás védi a bankót, a heliografiá ellen pedig a különböző árnyalatok és a színek finom metszése, mely szabad kézzel nem utánozható. Az új bankókat most a király előterjesztették, s remélik, hogy nem sokára kiadhatják. Mint Bácsból táviratozták, az új egyforintosokat július 13-án hocsátják hivatalosan forgalomba. Némely lapoknak pár hét előtt közölt ama híre, hogy a már kinyomott egyforintosok legnagyobb részét a kék festék tarthatatlansága és egyéb fogyatkozások miatt megsemmisítették s így az új államjegyek kibocsátása halasztást szenvedett, t e v e d e s e n alapult.

Új személydíjszabás. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a következő közleményt teszi közzé: Ez évi augusztus 1-én a m. kir. államvasutak vonalain, ide érve az államosított magyar-nyugati vasut magyar vonalrészét, továbbá az állami kezelésbe vett budapest-pécsi vasutat is, a személyek, podgyász és a podgyász gyanánt továbbítandó kutyák szállítására új díjszabás lép életbe, mely által a fentemlített vasutakon jelenleg érvényes személydíjszabások a hozzá tartozó összes díjszabási pótlékekkel együtt hatályon kívül helyeztetnek. Az új díjszabás, melynek tartalma már több ízben ismertett, július 15-től kezdve a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában hapható és az említett vasut összes állomásai, valamint valamennyi meneljegy-iroda útján megrendelhető. Ezen új személydíjszabás életbe léptetése napjától kezdve hatályon kívül helyeztetnek a menettérti jegyek a nagyobb városok és azok környéke közti forgalomban fennálló 20 drb jegyet tartalmazó jegyfűzetek, a már összedílt magyar körutazási jegyek és végre a m. é. május 15-től érvényes fűrdő-díjszabás s annak ez évi május 15-től érvényes 1. pótléka. Megjegyeztetik egyuttal, hogy a m. kir. államvasutak vonalain fentemlített napjától kezdve az új személydíjszabás tételeinek megfelelően az általános körúti jegyek is változni fognak. Az ez évi augusztus 1-je előtt már váltott s csak az oda utazásra használt menettérti fűrdő évadjegyek és körutazási jegyek a kiállításukkor érvényben állott határozományok változatlan fenntartásával a visszautazásra a fenti határidőn túl is érvényesek fognak maradni, olyképen azonban, hogy a mennyiben e jegyek ára és az augusztus 1-én életbe léptetendő új díjszabás szerinti menetdíj között esetleg különbségek mutatkoznak, e különbsétek meg, illetve visszatérítését sem az utas, sem a vasut nem követelheti. Az ez év végeig érvényes vasúti értékjegyfűzetek alapján az augusztus 1-től a távolsági forgalomban életbe lépő új jegyek is lesznek válthatók továbbá a 20 drból álló jegyfűzetes és éves bérleti jegyek az érvényességi időtartamukon belül használatuk.

A „Pécsi Dalkosor” által kibocsátott lobbogó-gyűjtőiben adatközt Tészás Pál V. számu iven folyótól: Jozipovic M., Heimdlhoffler és Stein J., 1—1 frtot, Feszal Károly, Filipovics József 50—50 krt, összesen: 9 frt 90 kr. — Hámpál Sándor ur 1. számu iven: Laubheimer 5 frot, N. N. 2 frot, Jankovics Hugó, N. N., Höfler, Breth Kálmán, Förster Béla, Hippán József, Püch Sarolta, Vida Károly, Veirich Mari, Zeile, N. N. 1—1 frtot; Santai Gyula 60 krt; Röhlng, Nagy György, Janovth Mari, Vass Kristóf, N. N., L. J. 50—50 krt; Meisler István 40 krt; Konvalinka Vendel, N. N., N. N., Warga Ferenc, Nyanyai, N. N. 30—30 krt; N. N., N. N., N. N., Rothschild, Farkas Teréz, N. N., Kucsonics, N. N., N. N., N. N., özv. Horváth Józsefné, Löhr, 20—20 krt. N. N. 10 krt, összesen 26 frt 20 krt. Gebhardt Viktor ur 17. számu iven: Taisz Károly, Gebhardt Ferenc, 50—50 krt, Gebhardt Viktor 1 frtot, összesen: 2 frt. Csukás Zoltán ur 18. sz. iven: Cskás Zoltán, Poupár Izidor, Burghardt István 1—1 frtot, összesen 3 frt. Steidl Alajos ur 19. sz. iven. Rausch József, Konez András 1—1 frtot, Vlasics, Vidákovics 50—50 krt, N. N. 10 krt, összesen: 3 frt 10 krt. Simácsék Alajos ur 20. sz. iven: Schreuer Pauer, Janovszky Hugó, Angster, Führlan Julia, Krausze Ignác, Simácsék Alajos 1—1 frtot, összesen: 6 frt. (Foly. köv.)

A szásvári önkéntes tüzoltó egylet minden évben, úgy az idén is megtartja szokott nyári mulatságát f. évi június hó 29-én a nagyvendéglő kertjében, és mondhatni, hogy a mostani is mind erkölcsi mind anyagi szempontból

meglehetősen sikerült. Vidékről nem voltak sokan, többnyire a helybeliek és a közelebbi szomszéd községekből, de a kik jelen voltak jól mulattak, általában jókedv honolt, mit tanusit azon körülmény is, hogy kiválóan kivirradtag járták a csárdást. Ez alkalommal a rendes belépti díjon felül az egylet javára felírták a következő urak: Dr. Szilvásvy Mihály esperes-plébános 4 frt 50 kr. Szilvásvy György az első magyar keresztény fogvasztási szövetezet főügynöke 4 frt 50 kr. Schmidt Ignácz főördész Nádasdól, Szoboszlaj József Flerkó János, Schwartz Alajos 2—2 frt. Steiner Ignácz 1 frt 50 kr. Sulozai András, Guttman János, Freytag Gyula körjegyző Kovács Jakab Czéh István, Fülöp Gvula, Freytag Kamil urad ellenör, Steindl Pál, Toth Alajos, Gebhardt N. borkereskedő Nádasdól, Steiner Ignácz 1—1 frt, König József, Guttay Lajos, Brogl Béla, Mess Alajos körördész, Draxler Vilmos, Pandur György 50—50 kr. Fogadják a melyen tisztelt urak az egylet hálás köszönetét. A szásvári önkéntes tüzoltó egylet.

Amateur-fotográfai kiállítás Budapest. A M. Kárpit-Egylet feladta Budapesti osztagja a jövő től folyamán amateur-fénykép kiállítását szándékozik rendezni, a melyre az összes magyarországi műkedvelők a kiállításban való részvételre ezennel tisztelettel meghívotnak. A részletes program az öszszel fog megjelenni. Addig is fellemlítjük, hogy a kiállítás célja: magismertetni a magyarországi amateurok fényképeit s ezek által különösen az ország nevezetesebb és szebb tájképeit, a geologiai, archeologia vagy más tekintetben érdekes részleteket, a különböző népviseleteket, a fűrdőket, a nevezetesebb épületeket, stb. bemutatni a különböző módszerek útján elkészített képeket, a fotográfáláshoz szükséges készülékeket és szereket. Célja továbbá a törvény levő állandó tájkép-kiállításához a szükséges képeket összegyűjteni, a műizlést nemeseiten. Az amateur-képeknek kívül lesz egy tudományos osztály is. Szép és jól készített képek kitüntetésben fognak részesülni. Budapest 1889. évi június hó 20-án A kiállítási rendező bizottság elnöke: Dr. Wartha Vince, műegyetemi tanár; titkára: Kalcscinszky Sándor, a m. kir. földtani intézet vezgyésze. Bővebb felvilágosításokat ad a kiállítás titkára (Budapest, földmívelésügyi miniszterium földsz. 4. sz. a.)

Vegyes hírek. Fábry Pál, a keszthelyi gmnasium igazgatója Csornára subpriornakválasztott minik következtében megvált a tanári pályától. meg. — Dr Fischer Miksa oros Zala-Egerszegben telepedett le. — C s á n y i József mohácsi lakos, 34 éves, f hó 3-ikán raggel agyonlétte magát. — A k e c s k a m e t t i r e f. g y ű l e k e z e t szótábsággal Mészáros János czezei ref. lelkeszt választá meg papján. — Dr F r a t r i c s e v i c s Ast Vince Zomborban ügyvédi irodát nyitott. — Dr L i e l y h ő s i g y i községi orvos eljegyezte u. o. Fogl Mariska k. a-t.

Az emésztés célja mindazon étek földolgozása, melyek a test táplálékát képezik. Ha azonban működésében valamely körülmény által akadályoztatik, úgy emélgység áll elő, hasfájás, kolika s dugulással együtt. Mindezen bajokat megakadályozni hivata van az évek óta kitűnő hatásának bizonyult dr. Rosa Életbalzsama B. Prager gyógytárából Prága 205. III. és minden nagyobb gyógytárából, kinek lapunk mai számában foglalt hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. királyi város 1889. évi július hó 6-án tartott heti vásárán

Buza	ősz	6 frt 70 kr.	6 frt 20 kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr
Kétszeres	ősz	5 frt 90 kr.	5 frt 70 kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr
Rozs	ősz	5 frt 60 kr.	5 frt 20 kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr
Árpa	ősz	— frt — kr.	— frt — kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr
Zab	ősz	5 frt — kr.	4 frt 70 kr
	tavaszi	6 frt — kr.	5 frt 70 kr
Bökköny	ősz	— frt — kr.	— frt — kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr
Repeze	ősz	— frt — kr.	— frt — kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr
Kukorica	ősz	5 frt 60 kr.	5 frt 80 kr
	tavaszi	2 frt 80 kr.	2 frt 20 kr
Szalma	ősz	2 frt 20 kr.	2 frt — kr
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr

Felölös szerkesztő és lapfajdosnos:

FEILER MIHALY,

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakós által feltalált és osztrák császári és magyar kir. kizárólagos szabadalmat nyert

Szopiana szájszesz.

Ara kicsinyben 1 füvegnek: 1 frt 05 kr. o. é.

Raktárak: Göbel Kálmán gyógyszerész úrnál Pécsen. **Török József** gyógyszerész úrnál Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban. **Biró János** gyógyszerész úrnál Kolozsvárott.

Főraktár **Dr. Schulhof Adolf** úrnál Pécsen. Kapható: **Sipőcz István** gyógyszerárban. Reinf. old. A, Alt és Böhm fizetében.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől előmutatható. 2279

Gyors és biztos segítség gyomorhajók és azok következményei ellen,

Az egészség fontartásán, az életneked s ennek folyán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való tartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb és leghatásosabb szer a már is mindenütt ismeretes és kelvelt

Életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb és leggyógyhatásos gyócyfűvekből a leg-gondosabban van készítve és különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs étvágyhiány, savanyú felhűgés, vértelenség, aranyeres bajok st. ellen tel-jesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalsam-egy bizonynyul, megbízható házi-szerzévé lett a népek. Ara egy nagy füveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinék betekintés végett rendelkezésre állanak.

Óvás! Hamisítások elkerülhetése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az e edeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalsam” minden füvegcséje két burcoba van csomagolva, melynek hosszalálal „Dr. ROSA életbalsama a „fekete sashoz” címzett gyógyszerárban. FRAGNER B. Prága 205 III. német, cseh, magyar s francia nyelven olvasható, szes feleln pedig a vedjegy látható.

Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő **FRAGNER B.** főraktárában, gyógyszerár a „fekete sashoz” Prágában 205-III. és BUDA-PESTEN Török József gyógyszerésznél, Király utca 12. sz. Budai Emil városi gyógyszerárban a Városház-téren. **Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárban van raktár ezen életbalsamból.**

Ugyanitt kapható:

»prágai általános házi-kenőcs,« több ezer hányilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyaladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredményvel használható a női-émlő gyuladásánál, a tej teljedésénél és az emlő megkeményedésénél szű-léskor, kelevényuel, vérdaganatoknál, gennyes fülkölökknél, pokolvaránál, kö-römgöyknél, az ugyav-zett körömféregnél, elkeményedésnél, felpuftadások-nál, mirigydaganatoknál, zsírdaganatoknál, érzéketlen tégknél stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuftást a leg óvidebb idő alatt meg-gyógyít és a hol már gennyelés mutatkozik, ott a daganatot legrovidebb idő alatt fajtalam nélkül felszívja, kigyógyítja.

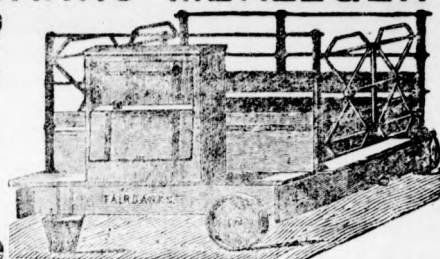
Kapható 25 es 35 krajcáros szelencékben. **Óvás!** Mintin a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzak, mindenkit figyelme-ztetek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve és csak akkor valódi, ha a sárga éresz-elence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és kékkartonba, melyen a vedjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALSAM a megbizonyított, számtalan próbatét által legbiz-tonalabbnak elismert szer a néhezallás kigyógyítására és az egészen elvesztett sill tehetőség visszanyerésére. Egy füveg ára 1 frt. 2636

FAIRBANKS MÉRLEGEK

Az egész világon a legteké-tesebb mérleg-szerkezetek

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tofószulyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknel fogva az összes világti-állításokon első díjat nyert legkifűnűbb mérlegek

A jutányos árakban — melyek sulyokkal számított tízedes-mérlegek áránál nem magasabbak — a hit-elésítés, esomigolás és vasúra való feladás költségei befoglalattanak. Gazdasági szisz, kér- és zsák mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató, Budapest, Andrássy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Megyer.

3202. szám

g. o.

Hirdetmény.

A pécsi honvéd sátoztáborban időszakonkiut elhelyezendő honvéd csapatok

kenyér, lótap és ágyszalma

szükségletnek az 1889. augusztus 1-től 1890. évi július hó végeig terjedő időre leendő biztosítása céljából kizárólag írásbeli ajánlatok alapján f. évi július hó 18-ikán délelőtt 10 órakor újabb árlejtés fog a 19. honvéd gyalog fél-dandárnál Pécsen megtartatni.

A közelebbi feltételek — melynek minden ajánlat-tevő magát alávetni tartozik — a m. k. 19-ik honvéd gyalog fél-dandár parancsnokságnál Pécsen és a m. k. V. honvéd kerületi parancsnokságnál Székesfehérvárott a hivatalos órákban megtekinthetők.

Székesfehérvár, 1889. július hó 9-én.

A m. k. V. honvéd-kerületi parancsnokság.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

GYÁR és IGAZGATÓÁJ: VI. külső vaczi-ut 1696/99.

részvény-társaság Budapest.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR: VI. Podmaniczky-utca 14

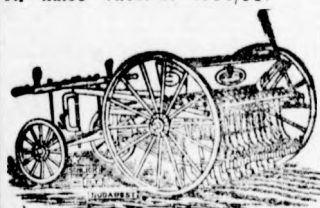
Gőz- és járgánycséplő készülétek.

SCHLICK-féle szab.

két- és háromvasu ekék.

SCHLICK-féle szab. „Haladás” sorvetőgépek

Szörvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék Schlick- és Vidats féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő eszközök, bőronák és rőtörő hengerek, szecsokavágók, répvágók, répaazók, tongeri morzsolók, osóves tongeri darálók, gabonatisztító rosták, őrlőmalomok stb.

Az összes ekék tartalkrészei késlelben tartatnak. — Előnyös fűtési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

JEGYZET. Van szerencsénk ezenel t. e. ázletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14. sz. a 1695 iratok legnagyobb részét a külső vaczi úton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. ázletbarátaink kedvére érdeklőben egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy nyagott építési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatója.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Alakult 1858-ban.

A társaság alapítói:

Gróf Apponyi György	Deák Ferencz	Gróf Dessewffy Emil
Báró Eötvös József	Havas József	Báró Jósika Sámuel
Karátsonyi László	Gróf Károlyi György	Kiss Endre
Nádossy István	Báró Sennyey Pál	Somssich Pál
Gróf Széchen Antal	Szógyényi László	Urményi József
Gróf Zichy Ferencz	Gróf Zichy Henrik.	

A társaság jelenlegi kormányzó testülete.

A) Választmány:

<i>Gróf Károlyi Gyula, elnök</i>	<i>Gróf Csekonics Endre, alelnök</i>
<i>Gróf Andrássy Gyula</i>	<i>Giczey Samu</i>
<i>Báró Ambrózy Gyula</i>	<i>Hajós József</i>
<i>Bereznay István</i>	<i>Heinrich István</i>
<i>Bittó Kálmán</i>	<i>Hodossy Imre</i>
<i>Deutsch Sándor</i>	<i>Mendl István</i>
<i>Fuchs Rudolf</i>	<i>Gróf Nádasdy Ferencz</i>
	<i>Báró Nikolits Fédor</i>
	<i>Báró Radvánszky Géza</i>
	<i>Steiger Gyula</i>
	<i>Gróf Wenckheim Frigyes</i>
	<i>Gróf Zelénski Róbert</i>
	<i>Gróf Zichy Béla</i>

B) Igazgatóság:

Harkányi Frigyes	Lévay Henrik	Ormosy Vilmos
Tornyai Schosberger Zsig.	Ullmann Károly Pal	Gróf Zichy Nándor.

C) Felügyelő-bizottság:

<i>Gróf Báltthyány Géza</i>	<i>Jekelfalussy Lajos</i>	<i>László Zsigmond</i>
<i>Gróf Szapári Gyula</i>	<i>Szitányi Izidor</i>	

1. Teljesen befizetett részvényalaptőke	frt	3000,000 —
2. Társasági tartaléktőke	”	2.302,983·04
3. Tűz- és szállitmányi készpénz-dijtartalék	”	1.848.530,13
a viszontbiztosított rész levonásával és minden megtérhelés nélkül		
4. Életbiztosítási díjtartalék	”	13.414,368·10
5. Árfolyamkülönbözeti tartalék	”	300,000 —
	frt	<u>20.865.881·27</u>
Tárczában levő díjváltók s díjkötelezvények	frt	<u>11.667.972·82</u>

A társaság elfogad biztosításokat:

- a) tűzkár ellen (ha villám által is okozva) épületekre, gyárakra, gépekre, gazdasági- és iparkészületekre, árukra, butorneműekre, marhaállományra stb.
- b) szállitmányi károk ellen, vizen, szárazon és vasuton
- c) jégkárak ellen teljes kártérítéssel, és
- d) az ember életére, halálesetekre fizetendő tőkék, kihazasítások, évjáradékok stb.

A biztosítási díjak lehető jutányosak, s a fölmerülő károk a leggyorsabban és a legjutányosabban térítettek meg.

Alulírt főügynökség a biztosítási ügyre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad és a nála beterjesztendő biztosítások felvetelére, átváltására, úgy helyben mint vidéken ajánlkozik és midőn ezt a nagy közönség szives figyelmébe ajánlja, egyuttal kéri, hogy bizalmával az általa képviselt egyetlen hazai intézethez forduljon.

Feiler Mihály,

az „Első Magyar Ált. Bizt. Társaság Pécs és kerülete főügynöke.

Iroda-helyiség: Lyceum-utca 4-ik szám.

IRODALMI, TUDOMÁNYOS ÉS MŰVÉSZETI ÉRTESITŐ.

A „PÉCS“ MELLÉKLAPJA.

III-dik SZÁM.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

JULIUS 13-án.

KOSSUTH LAJOSNÁL

Turin, 1889. július 5.

Mint a hű zarándok, ki örök nyugalmat
Addig nem találhat, addig meg nem halhat,
A míg ama földet szemei nem látják,
A hová annyiszor elküldte imáját:
Ugy jön el sorjában hozzád a te néped;
És a ki hozzád jön, az szent földre lépett,
Mert a hol te állasz, szabadság nagy fia,
Ott a feltámadás és a Kálvária.

A kihez annyiszor elküldtük fohásznunk:
Ime nálad vagyunk, hogy közelről lássunk
Magyarország napja, a ki idegenben
Áldozol le! Itt állsz, véltünk szentül szemben,
Ránk tekintesz. Szemed üdvözít és vádol,
Térdünk roskadnak emlékek súlyától,
S érezzük: legméltóbb párbeszéd az volna,
Hogyna szóltan könyünk záporként omlna.

Honi ég mosolyog mi ránk kicsinyekre,
Minekünk megnyílik a szép haza keble,
Erdő, mező, róma minékünk kitarul —
S te csak álmódohatsz elveszett hazádról!
Táplálnod kell folyást ama gondolatot:
A ki szabad hazát millióknak adott,
Annak a magyar föld — oh ez hogy ne fájna —
Annak a magyar föld többé nem hazája!

Nagy a mi szívünkben a vágy és a bának,
De nemcsak az ember sóvárog utánad,
Nézd: eljött te hozzád a hazának földje,
Hogy urát még egyszer lássa, üdvözölje,
Hogy megbizonyítsa a régi hűséget,
Ha te nem jössz hozzá, ő keres föl téged!
Egykor hősöket szült ajkad lángszavára,
Most csak arra kér, hogy fejedet hajtsd rája.

Majd elmondja néked, majd elszugja lágyan:
Téged ád mindenki a távol hazában;
Rád gondolt az ifju, hogyna nagyot érez,
S téged fűz az agykor legszebb emlékéhez,
Elmondja, hogy nálnak ragyogó név sok van,
Osztozók a fényben és a hatalomban,
Kik előtt a tömeg leborulni siet —
De szent név csak egy van s ez a név a tied!

Hát mi fainknak rólad mit beszéljünk
A kik azt várják hogy visszatérsz mivélünk,
A kik arra kértek, megcsokolva színtekat:
Hozzátk el nekünk jó Kossuth apánkat!

* A Kossuth Lajos látogatására Turinba ment kiránduló magyar társaság örökös és a nagy hontalanná bizonyára értékes ajándékot vitt magával Egy csinos műri vasszekrénnyel földet vittek ki Kossuth h. monoki szülőházának kertjéből. Ezt a hazai földet, az itt közölt hangulatos költemény kíséretében adták át Kossuth Lajosnak.

De te nem jössz! Kérés mind hiába volna,
A te elszánt lelked akkor sem hajolna
Hogy ha az esengne, a minek nincs mása:
A magad tulajdon ékesenszólása.

És mégsem hagyunk itt! Szívünkbe zára
Elviszunk magunkkal az édes hazába,
Ki van otthon nálnak, hogyna nem te, a kit
Se idő, se kénszer tölünk el nem szakít,
A ki diszál állasz minden magyar házban,
Kinek neve hangzik a szívlobogásban,
A ki el öröklé milliók keblébe,
Mint a szentegyházban a megváltó képe!

Ábrányi Emil.

Néhány szó

az iskolai vizsgálatokról és a gyermekek
szellemi tehetségeinek vizsgálatáról.

II.

A szellemi erők vizsgálása nagyon is gondos, nyugodt és folytonos megfigyelést igényel, a mit természetesen úgy kell intézni, hogy a gyermek arról mit se tudjon. Alkalmat erre nemcsak az iskola, hanem minden idő és hely is szolgáltat. Igaz, hogy okkal-móddal eljárni ügyesbajos dolog, de a kinek érzéke, kedve van hozzá, az gyönyört is fog benne találni, nem is gondolva a haszonra, a mi belőle eredhet és ered. Az okkal-móddal való eljárás az az egy, a miről a közönséges életben leginkább megszoktunk feledkezni. A szeretet, jóakarát és buzgóság soha sem hiányzik, főleg a szülőknél gyermekeket illetve, de a tervszerű eljárás azok megfigyelése és nevelése körül többnyire; pedig a megfigyelés határozatlansága és sikertelensége csakis annak okozható, hogy mindent egyszerre akarnak tudni, vagy látni, vagy pedig a hosszu éveket át látott, személt gyermek cselekedeteiről, gondolkodás-módjáról stb. még csak egyetlen érdemes megjegyzést sem tudnak tenni. Nem is szölok följegyzésről.

A tervszerűség két főszabálya tehát az lenne, hogy a tehetségeket, szellemi tulajdonokat egyenként tegyük szemléletünk tárgyává, és hogy a tapasztalatokat ne hagyjuk feledésbe menni, hanem jegyezzük meg, vagy jegyezzük föl. Ha netán a későbbi időkben más, a megjegyzettekkel ellenkező véleményre, vagy meggyőződésre jutnánk, az nem lenne baj, mert így ellenőrizve önmagunkat, vagyis tapasztalatainkat, könnyebben és biztosabban érhetnők el a gyermeki léleknek csalhatatlan megismerését.

A szellemi tulajdonoknak egyenként való megfigyelése szigoruan megkívánja a pszichologia ismeretét. Nélküle csak értéktelen határ lenne a tapasztalatok halmaza, míg vele egy sokat mondó kép, a melyből a Teremtő akaratának legalább is egy szikrányi fényét láthatnók a messze távolból felénk csillogni. De a szülők legnagyobb része nem igen járatos a lelki működések ismeretében és így, vagy nem is veszik észre a ragyogó pontot vagy félreismerik. A gyermeket csak vezéresillaga vezérlé ha kitűzött céljához ér, gloriával koszoruzza fáradt homlokát, ha pedig nem, akkor a szerencsétlen küzdelmében elbukik. Kit okozon a világ

az ily veszteségért? Csak a nevelőt! A nevelő hivatása mellé állni a gyermeknek és ügyelni, hogy rossz hajlamok, vagy tán szenvedélyek ne borithassák el, vagy ne oltthassák ki a lélek ragyogó fényességét. De kik a nevelők? Inkább a szülők, mint a tanítók, vagy tanárok. Messze vinne tárgyautól, ha ezt bizonyítgatnám; azért fogadjuk el, hogy a szülők és az oktatók. Mindkettő a legjobb lélekkel működik a gyermek nevelésén. Ami az egyiknél a gyermeki szeretet kifolyása, az a másiknál a hivatás-szeretet. De, hogy a dologra visszatérjek, nem szükséges-e a családnak az iskolával bizonyos összeköttetésben lenni? Nem szükséges-e hogy a szülő hallja a tanító véleményét és viszont a tanító a szülőét a gyermeknek tulajdonosságait és tehetségét illetőleg. Kicsérölve, a gondolatok jötkönyan hatnak a tettek és cselekvések irányítására. Azoknak pedig, a kik a nevelőművészet sarkalatos dolgaiban keves, vagy éppen semmi jártassággal sem bírnak, mondhatni, megbecsülhetlen a jó tanács és utmutatás. A fogékony lélek, a jó ösztön és a szeretet melege a hallottakat és tapasztaltakat egybe forrasztva mindig meg fogja találni a többé-kezebbé helyes módot gyermeke nevelésére.

Jelen értekezésem célja nem az oktatás. Nem akartam és nem akarok mást, mint néhány szóval a t. szülők figyelmét a nevelés oly fontos és legelső mozzanatára, a gyermek lelki tehetségeinek vizsgálatára felhívni. Ne vegye tehát rossz néven az igen t. olvasó, ha végül még pár sort szentelek a különböző tehetségek vizsgálatára módjainak. Kimerítően szólnom és a tárgyat teljesen megvilágítanom e helyen lehetetlen; legyen elég, ha csak futólag fogok egyet mást érinteni, a mire különben figyelni kellene.

Mint hogy a test szervei és eszközei, a melyek utján mi a külvilág tárgyairól és eseményeiről tudomást szerzünk, az érzőszervek, vagy érzékek, tehát fontos dolog tudni, vajon az érzékek és test épsége, egészsége és minősége befolyásolják-e a lelki működést? A feleletet megadja erre Juvenal mondása, hogy: „egészséges lélek egészséges testben lakik!” A testalkotás és a szervek épségéből és fogakozásából sokszor következtethetünk a lelki tehetségekre. Egyes szervek gyengéese vagy hiánya jelentékeny hátrányra lehet a szemléletettség, képzettség, általában a fogalmak, érzelmek körének, terjedelmének és erősségének. A gyakorlás sokszor nagyban pótolhatja a gyengéeséget, mert pl. a gyakorlott gyenge szem bizonyos távolságból jobban láthat, mint a nem gyakorlott erősebb; azonban a gyenge vagy hibás szerv bármily nagy gyakorlottság mellett sem lesz arra képes, mint az ép, egészséges csekélyebb gyakorlottság mellett. A külső testtartás sokszor elárulja a szellem gyengéességét, lassúságát, téletenségét. A phisikai állapot pedig igen nagy befolyással van pl. az emlékezőtehetség, képzelőtehetség működéseinek könnyebb vagy nehezebb voltára. Nem ok nélkül következtetünk a gyermek eleveenségéből, tunyaságából annak tehetségeire. Gyermekeknél különösen a szem árulja el a szellem belétét. Eleven, vidám, tüzes szemek eleven és az lelki erők jelei. Fáradt, kimerült, merev, félig csukott szem gyakran csalhatatlan jele a szellem gyengéességének.

Az érzékek működése magában véve nem más, mint fölvétele és átvitele a külső benyomásoknak az idegekre és ezek útján az agyra. Az érzékek, az idegek működésüket tisztán fizikai, testi dolgok, a melyek csak alapfeltételei a képzeltalkotásnak. Milyhely valameily inger az agyba ér, a lélek képet alkot azon tárgyról vagy eseményről, mely az érzékre hatott, és ez az u. n. é r z é k i k é p z e t lesz. A gyakori észrevétel és a sokoldalú szemlélés végre teljesen meggyezővé teszi a képzeteket a látott tárggyal, vagy a lefolyt eseménnyel. A lélek ezen belső működésének: a szemléletnek megfigyelése tág tért nyújt a gyermek szellemi tevékenisének vizsgálatához. Fontossága pedig kitérnek abból, hogy a szemlélet lehet nagy készlete föltétele minden műveltségnek, mert minden magasabb lelki működés a szemlélet föltöltésében rejlik. Már most, ha jól ismerjük a gyermek képzelőtehetségét, nem lesz bábjóság abbéli jóslatunk, hogy ebből, vagy abból a gyermekből lesz-e valaha nagyobb ember.

Tudvalevő dolog, hogy valahányszor a gyermekkel valamit meg akarunk ismertetni, mindig különböző tekintettel legyünk a szemléletre, és akkor ne feledkezzünk meg figyelni arra, vajon erősebb vagy gyengébb benyomás szükséges-e ahhoz, hogy fölkelhessük érdeklődését a tárgy iránt; vajon megmarad-e figyelmé egy tárgynál, vagy könnyen átsapra másra. Ezen állhatatlanságot csak tévesen nevezhetnők életrealitásnak, és a lassúságot a szemléletben nem mindig ítéltetjük a tunyaság kifolyásának. Figyeljük meg továbbá, hogy szavaiban inkább az egészet vagy az egyes részeket emeli-e ki: hogy a hasonló tárgyakat könnyen megkülönbözteti-e; hogy a szemléletet, de már eltávolított tárgyat le tudja-e helyesen írni. Ebből ki fog tűnni, hogy képzetei valók, értelmesek, elevenek, tartósak, könnyen visszaidézhetők-e stb.

Igen sokszor jutunk oly helyzetbe, hogy a gyermeknek képzetei visszaidézésében segítségére kell lennünk. Ez a segítség arra vall, hogy szeretnők, ha a gyermek az eredetileg nyert képzeteket minden változtatás nélkül adná nekünk elő. A reprodukciót ily változatlan jelenségét nevezük emlékezetnek. Mielőtt azonban ítéletet mondanánk valamely gyermek emlékezőtehetségéről, ne feledjük, hogy annak is vannak nevei, mert az, aki valamit hamar be tanul, még nem kitűnő, és az, aki számok seregét könnyen elefejtji, még nem gyöngye emlékezőtehetségű. Figyeljük arra, hogy a látottakat és tanultakat könnyen és gyorsan fölisméri-e, vagy élénken és tisztán emlékezik-e rájuk vissza, hogy a tárgyak és események mi-az részét, nemét, tulajdonságát, minőségét tartja meg hosszabban; hogy az újra felismerés és visszaidézés gyorsan, könnyen, élénken, hűsen, akarva vagy akaratlan történik-e; hogy a mechanikus, értelmes vagy művészi beemlékezés tartja-e inkább össze emlékeztetésben a tárgyak és események fozslányait? Mindezeknek figyelembe vétele után lehet csak ítéletet mondani!

A képzeteket visszaidézésre igen gyakran jelentékeny változásokkal történik. Ha ez akaratlan történik, akkor az emlékezet hűségének rovására kell írunk, de ha többé-kevésbé akarva, akkor a phantasiának, a k é p z e l e t n e k tudjuk be. A képzet-csoportoknak ily reprodukciója alkalmával egyes képzetek vagy elhagyatnak, vagy egészek még hozzá vétetnek. Ez által nyertünk új színezetű képeket. A léleknek ezen működése már korán szokott nyilvánulni különösen a gyermekek játékaiban és apró dolgaiban mutatkozó leleményességökben, azok változtatása- és javításában. Figyeljük meg őket és nézzük: van-e rend, összefüggés, harmonia, természetesség, célszerűség phantasiájuk apró produktumaiban; hogy van-e változtatásaiban izlés a szép, nemes, hasznos iránt; hogy képzelőtehetségüket vezérli és kormányozza-e az ész és megfontolás; hogy mihez van inkább hajlamuk és tehetségük? Mindezek játékaiban és zavartalan szabad foglalkozásaik alkalmával félreismerhetetlen módon szoktak mutatkozni. Beszéljük el, vagy olvassunk elő nekik történeteket, meséket és aztán követeljük azoknak újra elmondását. Figyeljük arra, hogy az egyes részeket mint keressék és festik ki; hogy az elmondottak mely részeit adta elő legnagyobb tüzellel és hűvel. Sőt ne hagyjuk tekinteten kívül még azt sem, hogy mily könnyen és fufuránosan eszik ki a hazugságokat, kéréseket, kifogásokat stb. azon célból, hogy meggyőzzenek

bennünket. A képzelőtehetség jelenségei a lélek alkotóképességét tárják fel.

A logikus gondolkodás jelenségeit: a fogalomalkotást, ítélet és következtetést együttesen észnek nevezzük. Tapasztalhatjuk, hogy az ész működése nem egyforma korán és egyforma föltűnően szokott mutatkozni minden gyermeknél. A későn mutatkozó fejlődést nem nevezhetjük mindig a gyengeség jelének! Vizsgálatunk alkalmával figyeljük arra, hogy vannak-e bízta fogalmak; hogy az általános és különös dolgokat meg tudja-e különböztetni, hogy különféle tárgyakat tud-e rendezni, osztályozni és közös név alá hozni; hogy beszédképele egyes szavai között érzi-e a különbséget és keresi-e: melyik kifejezés lenne helyesebb, vagy tán közömbös előtte, ha a szó nem is jelöli meg eléggé hiven a tárgyat. Figyeljük meg, hogy csak mások gondolatait tudja-e reprodukálni, vagy vannak-e neki magának is; hogy hallott történeteket, példákat csak gépiesen ismételi-e, vagy reflektál rájuk; hogy beszéde folyamán tart-e bizonyos rendet és ha nem, legalább van-e érteke rend és értelmességhez és észre veszi-e mások beszédében a rendet és rendtelent, a helyest és helytelen. Véleményét engedjük mindenkor megmondania és hallgassuk meg türelmesen okoskodását; nézzük, hogy lassan vagy gyorsan ítéli-e, hogy egyes példák után szeret-e kérdezősködni, vagy pedig általános definiitok és szabályok után; hogy a hallottakhoz hozzászól-e; van-e neki meggyőzése, vagy pedig egyszerűen elfogadja azokat. Ha az utóbbi állana is be, figyeljük arra, vajon az előadás élénksége, szép külalakja vagy belérteke hatott-e inkább rá. Ritka események, tünemények hallatára vagy látásra megnyílnak-e ajkai és kérdezősködi-e az okok és következmények után. Igen fontos tudnunk, hogy inkább az érzelmeik, vagy az okok és törvények helyessége és igazsága szerint ítéli-e; hogy érveit inkább a tapasztalatok, vagy a hallott, elsajátított, elvont szabályok képezik-e? — Ilyenféle megfigyelések után tessék ki, hogy melyik gyermek korlátolt és melyik éles eszű; hogy melyik a theoretikus és melyik a praktikus fő. Általában az a nót, hogy az a gyermek, a kinek már ifjúkorában igen nagy hajlama van az elvont okoskodáshoz, spekulatiohoz, és igen kevés a tárgyak és események szemléleti megfigyeléséhez leírásához — az a gyermek gyengefű ember lesz!

Az é r z é k e k igen gyakran vezérlehetnek bennünket a tehetségek kutatásában. Az a gyermek, a kire a bemutatott tárgy szépsége vagy rutsága semmi benyomást sem tesz, aki a tetszés vagy nem tetszésnek, a kellemes vagy kellemetlen érzelmeinek jelét nem adja: az vagy hiányos, fölületes szemlélő, vagy gyenge szemlétehetséggel bír, mert ha a tárgy reá a kellő benyomást teszi, akkor a kellemes vagy kellemetlen érzelmeinek okvetlen fell kell lépni. — Különösen a képzelőtehetség nyilatkozik erős, tüzis érzelmeiben. Ha valamely ritka hőstét, megragadó esemény, csodás történet szép és érdekes elbeszélését a gyermek közömbösen hallgatja végig, akkor phantasiája gyenge vagy télen. Ha pedig az érzékenyülés erősebb jeleit látjuk rajta, akkor biztosan eleven, tevékeny képzelőtehetségre következtethetünk.

Mint hogy a vágy és az akarat nem más, mint a meglévő képzeteknek erősebb vagy gyengébb törekvése arra, hogy a lélek működésének irányát meghatározzák, tehát igen sokszor a vágyak és akaratokban alkalmunk van magát a lelket szemlélni. Heves, föllobbanó, mulékony vágyak ugyanolyan benyomásokról és lassu, tartós vágyak marad nényomásokról tanuszkodnak. Minél gyengébb és télenebb az ész, annál nagyobb a hajlama a durva, érzéki vágyhoz és minél óvatosabban, ravaszbabban indul valaki hajlamaival, vágyai- és akaratainak kielégítésére, annál nagyobb nála az ész tevékenysége és ereje. Vágyak és akaratok hiánya csalhatatlan jele a hűlyeségnek.

Ilyen és ezekhez hasonló megfigyelési módok lennének azok, a melyek útján a gyermeki lélek megismerését valamennyire elérhetnők. A munka fáradságos és nehézség azért mondható, mert csak tág ismeret, kitartás és buzgóság mellett lehet eredményt felmutatni. De mily esélyeségek mind e nehézségek az oly szülőnek és nevelőnek, ki szeretettel és odaadással csüng a gyermekeken, aki a jelen büszkeségeit és a jövő nagy reményeit látja a gyermekekben? Az ily szülő és nevelő mindent el fog követni, hogy megszerezze a szükséges ismereteket, hogy ké-

nyes esetekben kikérje tapasztaltabb emberek tanácsát, hogy mint jó kertész a föld a legnehezebb események, azokat tudatosan nevelhesse föl. Hisz azoknak szép és rendes fejlődése, növekedése csak a nevelő öröme, büszkesége és érdeme! Azért alig hibható, hogy legyen oly szülő, ki gyermekeinek nevelését könnyelműen venné, hanem igen hiszák, hogy törekszik gyermekeit úgy nevelni, mint jó kertész gyenge palántáit. Törekszik gyermekeinek tulajdonságait, tehetségeit jól megismerni, és mindezeknek tekintetbe vételével fogja a meglévő szép és reményteljes tulajdonokat őrizni, védni és ápolni, a netán felfedezett rossz, elszomorító tulajdonokat pedig okos és tapintatos módon orvosolni, elnyomni vagy kiirtani. Hoch József.

Rövid hírek. A u g u s t M e r m e t francia zeneszerző meghalt 79 éves korában. — B a c h S e b a s t y á n zeneművei dr Bischoff gondos jagyzásával 7 kötetben megjelentek Steingraber hannoveri kiadónál, mely kiadásról a német kritika osztatlan dicsőretil nyilatkozott. — C h a b r i e r francia zeneszerző „Grendoline” címmel egy angol-szász tárgy, modern irányu operát szerzett, melyhez Catulle Mendès irt szöveget. — S i d n e y Smith zeneszerző meghalt Londonban 50-ik évében. — A k o m á r o m i dalárda 25 éves jubileuma nagy ünnepélyességgel folyt le. Előke M o l n á r Á d á m — U j m a g y a r z e n e i s k o l a a lakult Budapestben, melynek címe: „Felsőbb kiművelési magyar zeneiskola.” Tanárai: Nikolits, Káldy, Erkel, Bartalits, Major Gyula, stb. Reviczky Gyula, a fiatalabb magyar költők egyik legjelesbje meghalt 10-én, 34-ik évében.

Budapesti Hirlap.

(Szerkesztők és lap tulajdonosok: Csukássy József és Rákossy Jenő.)

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai múlt-olvasókörzség vetette meg alapját. A lap előlét fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártérdeket mellőzvevel küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egy-etlen jelszavával: **magyar-ság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligentiája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozóterások egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvelelül: a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeit K a a s I v o r b á r o, R á k o s s y J e n ő, G r ü n v a l d B é l a, B a l o g h P á l írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, pártérdeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közléte fölül távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” favirati tudósításai manap mar teljesen egy fokon ahanak a vilagsajtó legjobban szervezett hirszolgálatával. Európa összes metropolisában Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik egy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítókön kívül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség k ü l ö n k i k ü l d e t é s ű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap” e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezeltől 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” Tarcarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitünő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön szer-

kesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írők legújabb műveit közli. — A z e l ő f i z e t é s f ő l t é t e l e i: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszérűben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. Kerület, Kalap-utca 16. szám.

Felelős szerkesztő FEILER MIHÁLY.

Valentin Károly fia

zongora, pianino és harmonium raktára
Pécs, Széchenyi-tér takarékpénzt. épület II. em.

Zongora kölesönző intézet
a vidékre is.

Régi zongorák ujjakra cseréltetnek

Minden nemű
átalakítás valamint javítások
elfogadhatnak, pontosan és jól eszközöl-
tetnek

Részlet-fizetésre is!

Népszínházi műsor.

E saison legkiválóbb ujdonságait ajánljuk alábbiakban, melyek csinos kiállításuknál fogva

alkalmi ajándéku-
l igen cölszerűek és kedvesek.

K o n t i: Kisvárosi hírességek, 5 pompás dal, 1 frt 60 kr. Suhanc és Tücsök betét dalai, 60 kr. és 80 kr. Nádor (gy: Uzsai gyöngy, 14 dal és Magduska öröksége, 13 dal, 1 frt 50 kr.ival. Az utóbbi évek lezserbb népszimnium zenéje e két fizet. Szedte vette napysam börtétalai 1 frt. Nebantvirág, mazurka 60 kr. Pipacsöz király keringője 1 frt. 25 legujabb dal könnyű ártásban 1 frt. 4528

Nádor Kálmán,
Budapest, Károly-körút 8. sz.

Schwarze Seidenstoffe von 60 fr. bis fl. 11.45 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180 berzdj. Duall.)
Weiße Seidenstoffe von 60 fr. bis fl. 11.45 p. Meter — glatt und gemustert (150 berzdj. Duall.) — verziert reben- und stüdenie porto- und zollfrei das Fabrics-Depot G. S e n n e b e r g (K. und f. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

7366.1889 Árverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gállos Ede ügyvéd, pécsvárad lakos végrehajtatonak

Müller János és neje Hartman Katalin lovászhetényi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 88 frt 45 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járószág területén lévő a lovászhetény község határában fekvő, a lovászhetényi 7. számú tjkvben felvett 7. sz. háza belsőszégre és kertre, úgy épületekre, valamint ezen telki birtokhoz tartozó legelőillestőségre 455 frt kikiáltási árban; a 644 hszsz. fekvőségre 63 frtban, az 1067. hszsz. fekvőségre 120 frt 30 krban, az 125. hszsz. fekvőségre 106 forintban és az 1395 hszsz. fekvőségre — 118 forintban — ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 18-ik napján d. e. 10 órakor Lovászhetény község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 45 frt 50 krt, 6 frt 30 krt, 12 frt 30 krt, 10 frt 60 krt s 11 frt 80 krt készpénben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes ártékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. 1889. évi május hó 10-én.

Bogyay Pongrác,
kir. törv. bírő.

HELD GUSZTÁV

kárpitos és díszítő üzlete
(Pécs, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja dús választéku

kész kárpitozott butorait.

Legdivatosabb
szoba berendezések,

— ottomanok, —

legujabb párisi

háló-dívanok

továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdíszítések, legegységesebb butorszővetek, függönyök rojttal, szőnyegek gyári áron számíttatnak. — Egyuttal ajánlkozom mindenféle butor-, díszítő és bármily stílyú szoba-kárpitozás kivételére a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig a lehető legújantósabb áron.

2192 HELD GUSZTÁV.

1763/1889.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bír. végrehajtó közzé teszi, hogy Mandl Dávid helesfai lakos kerelme folytán a szentlőrinci kir. járószágok f. é. 1763/p számú végzésével

Weisz Zsigmond

előbb pécsi, jelenleg pedig ismeretlen tartozkodásu kereskedő által megvett 4 hordó fehér és 5 hordó veres és siller nagyobb mennyiségű borkak elővereztetése rendeltett el.

Ezen árverésnek Helesfán a helyszínen leendő eszközösére f. é. július hó 17-ik napjának delelőtti 10 órája határidőül kituzetik s ahhoz a venni szándékozők ezennel meghívottak.

A vételár azonnal készpénzben lefizetendő.
Szentlőrinc, 1889. évi július hó 7.

2774

Könczey,
bír. végrehajtó.

1 1/2 lit. palack 16 kr. **REGED EI** 1 1/2 lit. palack 16 kr.

friss töltésű savauyaviz

1 1/2 literes palaczkokban 16 kr.

a legjobb, legásványtartalmubb, legelőszőbb üdítő ital. Pécsen kapható a következő fűszerkereskedő üzlegeknél:

Bayer Ferencz, Zsivanovits Károly,
Böhm Ferdinand, Präger János,
Eizer János, Reeh Vilmos özv.,
Feldmann W., Simon János,
Grünhut & Hirschler, Spitzer Sándor fia,
Gyimóthi Gyula, Waber Ferencz,

Lill István,
Nick Károly.

Gazdáknak, malom- és géptulajdonosoknak fontos!

Műlakatosi műhelyemet egy

gépépítészeti és javító
műhelylyel

kibővíttem és elvállalom minden e szakbe vágó munkák legpontosab kivitelét u. m: gőzgépek, kazánok, mozdonyok, különösen utóbbiak tüzelő szerkezetének javítását vagy átalakítását, úgy mint bár mily gépreseknek helyreállítását szakértő kivitelben jutányos árak mellett.

Előirányzatokkal vagy árjegyzékekkel szivesen szolgálok mély tisztelettel

Kindl Ferencz,
Nepomuk-utca 33. sz.

2556

A soulac-i apátság (Franciaország)
Dom Maguelonne prior
Főtisztelendő Benedek-
rendi atyái

fogvize, fogpora
és fogpasztája.

2 aranyérem: Brüssel 1850.
London 1884.
Alegmagasabb kitüntetések.
Feltaláltott az 1373-
évbén Boursaud Péter
prio által.

A főtisz-
telendő be-
nedekrendi
atyák fogvi-
zének hasz-
nátalá na-
ponkiut né-
hány csep-
pet vizbe!

vöve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvassá gát melyeknek felharszgat kölesönöz, a meunytiben a foghust erősti s teljesen egészségsé változtatja.

„Szolgálatot teszünk ehat olvasóinknak, midőn öket ezen régi és praktikus készítményekre figyelmeztük melyek a legjobb gyógyszer és a fogfájás ellen egyedül óvszert képezik.”

A ház megalapítottat 1807-ben, Vezérgyűnök:

SEGUIN

106 & 106, rue Croix-de-Seguin Bordeaux.
Kapható minden nagyobb Hlatszerésnél, gyógyszer-
tárban és fűszerkereskedésben.
Főraktár Pécsen A L T és B Ö H M urakná

Első m. kir. osztr.-magy. kiz. szab.

omlokzat-festék gyár

Carl Kronsteiner

WIEN, III., Hauptstrasse 120.

Az arany éremmel kitüntetve, A főhercegi s hercegi uradlmak, a cs. k. katonai kezelési hivatalok, összes vasut-, ipar- és bányatársulatok, a legtöbb építő társulatok, építési vállalkozók, építések, valamint sok gyár és épülettulajdonosok szállította. E festékeket az épületek festésére használják, 36 különböző mintákban kapható, 16 krtól felfelé, mézben olvad, az olajfestékhez teljesen hasonló. — Mintajegyek és felszámítási utasítás ingyen és bérmentve.

Széküldés a világ minden irányában.

A „PÉCS” KISHIRDETÉSEI.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Költőkódés végett eladó egy kitünő rövid
szárny-zongora

és több rendbeli butordarab szabad kézből. Hol? megmondja a kiadó hivatal.

Kiadandó

egy három szobából álló esinos utcai lakás minden hozzá tartozó mellékkel. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mell és gyomor betegeknek nincs hatásosabb gyógyszer, de nincs egészségesebb ital sem, mint a világhírt

pilseni sör

a pilseni polgári sörfőzdéből. 2627

Szódavíz

és pezsgő limonádék (citrom, narancs és málna szörppel) a legegészségesebb és legolesőbb hűsítő italoknak ajánlatnak.

Vidéki megrendelések párison különlegesen legesetosebb (präser-vatif.)
Kapható: **GRÜNBAUM K.**

PÉCSETT, Király utca 15.

Kitüntetve Csabán Szegeden Pécsett **Lederer Manó** Arany okl. Emlék érem Arany érem

kárpitos és diszitő Pécs, Király-utca 21. sz.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat a legujabb, legdiszesebb, minden követelményeknek megfelelő kivitelben; ajánlja

kész kárpitos-munkáit

u. m. garnitúrák, pamlagok, nyugóágyak, **ágyzékeiket,**

melyek nappal kényelmes karszékek, éjjel pedig vendégágyak használhatók.

Ablak decoratiók a legujabb minták után izléseesen készítettnek.

Mindennemű ágy-betétek, ruganyal, (lósóvár) afrique-kal jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Butor-szővet minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Javítások, átalakítások jutányos ár mellett elfogadtnak.

Képviseltek fa- és vasbutorokban.

6895. sz. alisp. 1889.

2778

H I R D E T É S.

Baranyavármegye **baranyavári** járásában, a

batina-főherceglaki megyei útnak

a batinai hegylejtőre eső vonala ez évben kiépítendő lévén, ezen munkálatok biztosítása végett a versenytárgyalást **1. hó 18-án d. e. 10 órára** Pécsett, a megyeház nagytermébe ezennel kitűzöm.

A célbavett utépítés költségei **11,183** frt **87** krban irányozvák elő, az építés folyó évi október hó végéig befejezendő, a vállalási összeg pedig három egymásután következő, azaz **1889., 1890. és 1891.** évben lesz kifizetendő.

Az e tárgyban adandó ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátva, az ajánlati összeg 5%-ot képező készpénz, vagy óvadékképes értékpapirbeli óvadékkal felszerelve zárt borítékban **felt napon d. e. 10 óráig** megyei első aljegyzőnél nyújtandók be.

A részletes tervek és feltételek folyó hó 11-től kezdve a megyei jegyzőségben (I. emelet 8. ajtó) megtekinthetők.

Távirati ajánlatok nem fogadtnak el.

Az ajánlandó árelőny % okban fejezendő ki és az elfogadandó ajánlat óvadéka a vállalati összeg 10%-ának erejéig kiegészítendő lesz.

Kelt Pécsett, 1889. évi július hó 7-én.

JESZENSZKY FERENC s. k.,
Baranyavármegye alispánja.

Kocsmaház eladás.

A németbolyi uradalom eladja **Vókány** község határában és a **trinitási** vasutállomás mellett fekvő

kocsmaházat és melléképületeket

úgy **1313** ööl kiterjedésű b e l s ő s é g e t írásbeli ajánlatok útján, melyekhez az ajánlott vételár 10 százaléka óvadékképp esatolandó.

Az ajánlatok f. évi **július hó 22. napjának déli 12 órájáig** a németbolyi uradalmi tisztartósághoz küldendők be, hol is az eladási feltételek betekintethetők.

Németboly, 1889. évi július 4-én.

Herczeg Montenuovo Alfred
németbolyi uradalmi tisztartósága.

Borszéki savanyu viz. Az ásványvizek királya!

A legelső orvosi tekintélyek által Europa legjobb és legszénsavdúsabb ásvány- és borviznek van elismerve.

Pécsett egyedüli lerakat

Berez Károly urnál,

a hol, valamint minden vendéglőben folyton friss töltésben kaphatók.

Á r a k:

1 palack 1 1/2 liter 22 kr.
1 " 1 " 18 "
1 " 1/2 " 14 "

Az üres üvegek vissza vétetnek.

2731

Borszéki kutkezelőség.

A magy. kir. államvasutak gépgyára

a legujabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulhatlan

GYAKORLATILAG LEGJOBBNAK BIZONYULT

6, 8 és 10 lóerejű

locomobiljait

fa-, szén- és szalmafűtésre

valamint a magveszteség teljes megelőzését eredményező szabad, meghosszabbított rázóasztallal és szab. sajátszerű törekrostával ellátott

48, 54 és 60" széles vaskeretű gőz-cséplőgépeit,

mely ujtásokkal immár 450-nél több cséplőgép működik az országban fényes sikerrel, kedvező feltételek mellett ajánlja

FEHÉR MIKLÓS,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérügynöke

Budapest, IX., üllői út 25. sz. „Köztelek.”